

Beslut

Datum 2012-01-23
Dnr 342-03717-2011

Beslut om överlåtelse till länsstyrelserna att pröva frågor gällande anslaget 7:2 Bidrag till kulturmiljövård för budgetåret 2012, ap.1

4 bilagor

Beslut

Riksantikvarieämbetet beslutar att för år 2012 överlåta till länsstyrelserna att pröva frågor gällande anslaget 7:2, anslagspost 1, Bidrag till kulturmiljövård enligt förordningen (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer (bidragsförordningen) samt andra ersättningar som anges i regleringsbrevet för Riksantikvarieämbetet för år 2012. Detta sker med stöd av 15 § bidragsförordningen.

Fördelningen av ramarna till länsstyrelserna framgår av *bilaga 1*. I dessa ramar ingår de medel som fördelades enligt beslut den 9 januari 2012.

Villkor för kulturmiljövårdsanslagets användning

1. Anslaget 7:2 Bidrag till kulturmiljövård (kmv-anslaget) ska användas i enlighet med Riksantikvarieämbetets regleringsbrev för år 2012 och bidragsförordningen. Riksantikvarieämbetets handbok för länsstyrelsernas handläggning av kulturmiljövårdsanslaget bör följas.
2. Samtliga tilldelade medel på anslagsramen ska utbetalas under år 2012. Länsstyrelserna ska ha en noggrann uppföljning av beviljade insatser så att medel på anslagsramen inte återstår vid årets slut. Tilldelade ramar enligt bilaga 1 får inte överskridas. Riksantikvarieämbetet vill understryka vikten av en god ekonomisk hantering av kmv-anslaget.
3. Länsstyrelserna ska verka för att insatser utförs inom åtgärderna vård, information och tillgängliggörande, kunskapsunderlag och i förekommande fall

Riksantikvarieämbetet

Storgatan 41
Box 5405
114 84 Stockholm
Tel 08-5191 8000
E-post riksant@raa.se
Hemsida www.raa.se
Org.nr 202100-1090
Plusgiro 599 94-4
Bankgiro 5052-3620

arkeologi och ersättningar. Insatserna ska bidra till att största möjliga effekt och nytta för kulturmiljön uppnås.

Länsstyrelserna får själva avgöra vad som ska genomföras inom den fria ramen och ramen för bemyndigandebeslut (enligt bilaga 1) om inte annat framgår av nedanstående.

3.1. Vård

Bidrag får lämnas för kulturhistoriskt motiverade kostnader vid vård av:

- Byggnadsminnen
- Bebyggelse i kulturreservat
- Bebyggelse som är av riksintresse för kulturmiljövården

Bidrag får lämnas för kulturhistoriskt motiverade kostnader vid vård och skötsel av värdefulla kulturpräglade landskap inom befintliga eller blivande kulturreservat eller landskap som är av riksintresse för kulturmiljövården.

Bidrag får lämnas för kostnader vid vård av fasta fornlämningar.

Bidrag får även lämnas till vård av andra värdefulla kulturmiljöer som har särskild betydelse för förståelsen av historiska sammanhang eller som har särskild lokal eller regional betydelse.

Vid beslut om bidrag för den skyddade bebyggelsen bör dokumentation ske i enlighet med Riksantikvarieämbetets allmänna råd för byggnadsminnesförklaring, underrättelser från Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer (1991:3, andra upplagan) och Riksantikvarieämbetets vägledning, Byggnader och byggda miljöer, dokumentation och rapporter, (RAÄ 1995).

3.2. Information och tillgängliggörande

Bidrag får lämnas för att tillgängliggöra värdefulla kulturmiljöer för allmänheten och för att förmedla kunskap om dessa och de historiska företeelser och händelseförlopp som de representerar.

3.3. Kunskapsunderlag

Högst 25 000 000 kronor får nyttjas till att ta fram regionala och kommunala kunskapsunderlag i enlighet med vad som föreskrivs i 9 § bidragsförordningen. Fördelningen av ramarna till länsstyrelserna framgår av bilaga 1 och specificeras i bilaga 2. Medel som inte åtgår till detta ändamål ska återlämnas till Riksantikvarieämbetet för omfördelning till projekt enligt 9 § bidragsförordningen och får inte användas till andra ändamål. Alla registreringar som ska läggas in i FMIS, såsom Skog & historia och fornminnesinventeringar, ska vara kvalitetssäkrade av Riksantikvarieämbetet godkänd granskare. Registreringarna ska levereras i digital form till FMIS via FältGIS och/eller FMIS registreringsklient. Resultat av bebyggelseprojekt ska i relevanta fall tillgängliggöras genom Riksantikvarieämbetets Bebyggelseregister. De projektnamn som använts i begäran om underlag ska anges som populärnamn vid registrering i Källa. Kopior på samtliga bidragsbeslut gällande 9 § bidragsförordningen ska löpande tillsändas Riksantikvarieämbetet. När beviljade kunskapsunderlag färdigställts ska projektrapport insändas till Riksantikvarieämbetet.

Medel till kunskapsunderlag enligt 8 § bidragsförordningen, t.ex. utredningar och dokumentation av enskilda kulturmiljöer inför vårdinsatser, får länsstyrelserna finansiera inom sin fria ram.

3.4. Arkeologi

Medlen ska användas för bidrag och ersättning vid arkeologiska undersökningar enligt Riksantikvarieämbetets allmänna råd till 2 kap. lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (KML), underrättelser från Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer (1994:2).

Arkeologisk undersökning vid mindre arbetsföretag, ersättningar enligt 2 kap. 7, 8 §§ samt arkeologiska utredningar och undersökningar får länsstyrelserna finansiera inom sin fria ram.

4. Länsstyrelserna får inte använda medel från kmv-anslaget för kostnader som kan hänföras till länsstyrelsernas myndighetsuppgifter, exempelvis

länsstyrelsernas handläggning av bidragsfrågor såsom kostnader för bidragshandläggande personal, besiktningaresor i samband med prövning av bidragsärenden, uppföljning och utvärdering av kmv-anslagets användning samt tillsyn enligt KML och miljöbalken.

Medel får inte heller användas till:

- kulturmiljöövervakning,
- FoU-insatser,
- utställningsverksamhet av generell karaktär som inte är kopplad till kulturmiljöer som kan få medel från kmv-anslaget,
- teknikutveckling av webbsidor,
- åtgärder som kan erhålla kyrkoantikvarisk ersättning,
- statliga myndigheter i egenskap av fastighetsägare.

5. Länsstyrelsen bör i så stor utsträckning som möjligt samverka med andra aktörer och arbeta för samfinansiering av projekt för att öka kulturmiljönyttan och effekterna av kmv-anslaget.
6. Utbetalning av medel enligt länsstyrelsernas beslut görs av Riksantikvarieämbetet, enligt gällande rutiner i Källa.
7. I länsstyrelsernas bidragsbeslut för 2012 ska den tid som bidraget står till förfogande (rekvisitionsdatum) bestämmas så att medlen kan betalas ut under budgetåret 2012. Beslut om bidrag till projekt som planeras genomföras under kommande budgetår ska fattas mot bemyndiganderamen för den del av bidraget som inte kan utbetalas under budgetåret 2012.

Riksantikvarieämbetet kommer till den 1 juni och den 1 oktober 2012 att begära in underlag av länsstyrelserna och vid behov omfördela medel mellan länsstyrelserna. Riksantikvarieämbetet förbehåller sig rätten att återta medel för omfördelning i de fall länsstyrelserna inte har fattat beslut om tilldelade medel före den 15 september 2012.

8. Beslut om bidrag och ersättningar som fattas mot bemyndiganderamen under år 2012 får utbetalas under 2013-2015. Samtliga beslut fattade som bemyndiganden får vid utgången av år 2012 uppgå till maximalt 100 000 000 kronor.

9. Samtliga beslut och utbetalningar ska löpande registreras i Källa. I länsstyrelsernas bidragsbeslut ska anges den åtgärdstyp som registreras i Källa

Upplysningar och närmare beskrivning av villkoren

Extraordinära kostnader

För år 2012 fördelar Riksantikvarieämbetet 6 000 000 kronor till extraordinära kostnader. Detta motsvarar ungefär 50 % av länsstyrelsernas beräknade kostnader för beviljade objekt 2012. Om anslagsbehovet för de extraordinära insatserna minskar ska detta rapporteras till Riksantikvarieämbetet senast den 1 juni 2012 för omfördelning till andra ändamål. Länsstyrelsen i Östergötland tilldelas 1 000 000 kronor inom sin fria ram för extraordinära kostnader på Swartzka huset. Länsstyrelsen i Dalarna tilldelas 2 500 000 kronor inom sin fria ram för extraordinära kostnader vid Falu koppargruva. Länsstyrelsen i Norrbotten tilldelas 1 500 000 kronor inom sin fria ram för extraordinära kostnader på Luleå hamnkran.

För år 2012 behåller Riksantikvarieämbetet 1 000 000 kronor för extraordinära kostnader på Gysingebroarna i Gävleborgs län. Länsstyrelsen ska senast den 1 juni 2012 redovisa tidplan och kostnadsberäkning för att dessa medel ska kunna fördelas under 2012.

Hantverkslaboratoriet

För år 2012 fördelar Riksantikvarieämbetet 1 537 000 kronor till kostnader för Hantverkslaboratoriets projekt enligt länsstyrelsernas inkomna äskande och bifogade projektbeskrivningar från Hantverkslaboratoriet. Länsstyrelsen i Jämtland tilldelas 512 000 kronor inom sin fria ram för projektet "Regionala timringstraditioner". Länsstyrelsen i Örebro tilldelas 437 000 kronor inom sin fria ram för projektet "Kallmurskonstruktioner i natursten". Länsstyrelsen i Östergötland tilldelas 338 000 kronor inom sin fria ram för projektet "Kvalitetssäkring av stavspåntak". Länsstyrelsen i Västerbotten tilldelas 250 000 kronor inom sin fria ram för projektet "Stöd och erfarenhetsutbyte mellan regionala byggnadsvårdsnätverk".

Grönsöö

För år 2012 fördelar Riksantikvarieämbetet 700 000 kronor till länsstyrelsen i Uppsala för vårdinsatser på byggnadsminnet Grönsöö slott.

Södra Råda

För år 2012 fördelar Riksantikvarieämbetet 500 000 kr till länsstyrelsen i Västra Götaland för Hantverkslaboratoriets kunskapsuppbyggande insatser vid Södra Råda gamla kyrkplats.

Elmia Wood 2012

Länsstyrelsen i Jönköpings län tilldelas 100 000 kronor inom sin fria ram för samordning och förberedelser av kulturmiljövårdens deltagande i skogsmässan Elmia Wood 2013. Medverkan i mässan ska ske i nära samarbete med Riksantikvarieämbetet och den regionala kulturmiljövården i Västra Götalands och Östergötlands län.

Arkeologiska undersökningskostnader i samband med bostadsbyggande

För arkeologiska undersökningskostnader i samband med bostadsbyggande disponeras högst 15 000 000 kronor enligt regleringsbrevet. För år 2012 fördelar Riksantikvarieämbetet 7 359 000 kronor för arkeologi vid bostadsbyggande. Medel fördelas till Kv. Åkroken i Nyköping i Södermanlands län och till Kv. Paraden i Norrköping i Östergötlands län.

Hus med historia

För projektet "Hus med historia" disponeras högst 10 000 000 kronor enligt regleringsbrevet. Av dessa medel får högst 1 500 000 kronor avsättas till Sveriges Hembygdsförbund för samordningen av projektet. 8 500 000 kronor fördelas enligt särskilt beslut till länsstyrelserna samma dag som detta beslut fattas. Fördelade summor till länsstyrelserna framgår av bilaga 1.

Konservering

För konserveringsinsatser som anges i 13 § bidragsförordningen samt för konservering av fynd från äldre arkeologiska undersökningar disponeras högst 4 000 000 kronor enligt regleringsbrevet. För år 2012 avsätter Riksantikvarieämbetet 4 000 000 kronor.

Medel reserveras för konservering av föremål från arkeologiska efterundersökningar i Kalmar län, föremål från Norrtälje i Stockholms län och föremål från Vadstena i Östergötlands län. Dessutom reserveras medel för

konservering av äldre arkeologiskt fyndmaterial från Riksantikvarieämbetets Gotlandsundersökningar.

Ersättningar

För år 2012 behåller Riksantikvarieämbetet 250 000 kronor för intrångsersättning vid bildande av kulturresevat enligt 31 kap. 4 § miljöbalken. Medel reserveras för Staberg i Dalarnas län.

För år 2012 behåller Riksantikvarieämbetet 1 500 000 kronor för ersättning enligt 2 kap. 15 § KML avseende Björke, Västerljunga, Trosa Kommun.

Länsstyrelserna ska senast den 1 juni 2012 redovisa tidplan och kostnadsberäkning för att dessa medel ska kunna fördelas under 2012.

Ersättning vid arkeologiska undersökningar enligt 2 kap. 14 § KML

För år 2012 behåller Riksantikvarieämbetet 3 000 000 kronor för kostnadsbefrielse enligt 2 kap. 14 § KML.

Ersättning vid fyndinlösen

För år 2012 behåller Riksantikvarieämbetet 100 000 kronor för ersättning vid fyndinlösen enligt 2 kap. 16 § KML.

Runstensvård

För år 2012 behåller Riksantikvarieämbetet 100 000 kronor för löpande vård av runstenar.

K-samsök

För år 2012 behåller Riksantikvarieämbetet 2 500 000 kronor för förvaltning och utveckling av K-samsök i enlighet med Riksantikvarieämbetets regleringsbrev för år 2012.

Licensavgifter FMIS

För år 2012 behåller Riksantikvarieämbetet 550 000 kronor för Riksantikvarieämbetets licensavgifter för digital fornminnesinformation inom ramen för kunskapsunderlag 9 § i enlighet med Riksantikvarieämbetets regleringsbrev för år 2012.

Bakgrund till beslutet

Ramfördelning 2012

Kulturmiljövårdsanslaget omfattar 251 718 000 kronor för budgetåret 2012. Från detta avdrages under 2011 utnyttjad anslagskredit på 2 402 416 kronor.

Riksantikvarieämbetet nyttjar en anslagskredit för 2012 på 2 680 320 kronor. Den totala anslagsramen blir därmed 251 995 904 kronor. Riksantikvarieämbetet behåller för senare fördelning 20 500 000 kronor enligt *bilaga 3*, varav 6 000 000 kronor avser bidrag till arbetslivsmuseer enligt anslagspost 2.

Från anslagsramen ska även utbetalningar ske enligt bemyndigandebeslut från åren 2009, 2010 och 2011 med utbetalningsår 2012. Enligt uppgift från länsstyrelserna och genomgång i Källa uppgår dessa planerade bemyndigandeutbetalningar för år 2012 till 76 416 904 kronor. Tillgängliga medel för beslut och utbetalning 2012 är således 155 079 000 kronor.

Ram för bemyndigandebeslut år 2012 för utbetalning 2013-2015 är 78 400 000 kronor. Beslutsram för 2012 är 233 479 000 kronor. Se nedanstående uppställning.

Till Riksantikvarieämbetets disposition 2012	251 718 000 kronor
Anslagskredit 2011	-2 402 416 kronor
Anslagskredit 2012	+ 2 680 320 kronor
Total anslagsram	251 995 904 kronor
Riksantikvarieämbetet behåller enligt bil. 3	<u>- 20 500 000 kronor</u>
Anslagsram till länsstyrelserna för utbetalning 2012	231 495 904 kronor
Utbetalning av tidigare års bem.beslut	<u>- 76 416 904 kronor</u>
Tillgängligt för beslut och utbetalning år 2012	155 079 000 kronor
Ram för bemyndigandebeslut år 2012 för utbetalning 2013, 2014 och 2015	<u>+ 78 400 000 kronor</u>
Beslutsram 2012	233 479 000 kronor

Beslut om fördelning av medel till arbetslivsmuseer enligt förordningen (2002:920) om bidrag till arbetslivsmuseer fattas i särskild ordning.

Riksantikvarieämbetets fördelningsgrunder

Riksantikvarieämbetet kommer från år 2013 att fördela medel till länsstyrelserna efter en ny modell.

Riksantikvarieämbetet har för år 2012 fördelat medel till länsstyrelserna i huvudsak procentuellt utifrån ett genomsnitt av de senaste 5 årens fördelningar. Den procentuella beräkningen grundar sig på januaribeslutens fördelningar till fria ramen samt ramen för utbetalning av tidigare års bemyndigandebeslut.

Medel har fördelats till extraordinära kostnader enligt följande kriterier:

- insatser uppgående till minst 2 miljoner kronor för enskilt objekt/projekt,
- oväntat/har inte kunnat planeras och delas upp i hanterliga etapper,
- akut/nödvändigt för objektets fortlevnad, samt
- ej påbörjade arbeten

Vid fördelningen av medel till kunskapsunderlag enligt 9 § bidragsförordningen har följande projekt prioriterats:

- Skog & historia
- Vattenanknutna kulturmiljöer
- Riksintresseöversyn/kommunala kulturmiljöunderlag
- Arkeologiska rapporter steg1
- Fornminnesinventering
- Biologiskt kulturarv

Generellt sett har pågående projekt prioriterats i bedömningen av bidragsfördelningen. Därtill har sakkunnigas bedömningar av projektens relevans också påverkat fördelningen.

Redovisning

Beslut och utbetalningar ska av länsstyrelserna omgående föras in i Källa.

En särskild begäran om redovisning för 2012 som underlag för Riksantikvarieämbetets årsredovisning kommer att skickas ut.

Prognoser

Riksantikvarieämbetet ska till regeringen lämna prognoser över utfallet på kmv-anslaget den 22 februari, 3 maj och den 26 oktober 2012. Om behov finns av särskilda uppgifter från länsstyrelserna inför prognostillfällena kommer Riksantikvarieämbetet att återkomma om detta med preciserade anvisningar.

Övriga upplysningar

Beslutsramen för år 2012 är uppdelad på följande delramar:
Huvudram, Särskilda ramor samt Bemyndiganderam.

Anslagsramen för utbetalningar år 2012 är summan av Huvudram, Särskilda ramor samt tidigare års bemyndigandebeslut för utbetalning år 2012. Se bilaga 1.

Handboken för länsstyrelsernas handläggning av kmv-anslaget återfinns på Riksantikvarieämbetets hemsida och uppdateras löpande vid behov.

Riksantikvarieämbetet kommer löpande under året att följa upp användningen av kmv-anslaget på länsstyrelserna. Uppföljningen kommer att ske både genom kontroller i Källa-systemet och genom besök hos länsstyrelser då genomgång kommer att ske av bl.a. registrering i Källa och användningen av tilldelade medel på anslaget. Enligt handboken ska länsstyrelserna skicka in kopior av de bidragsbeslut som överstiger 200 000 kronor samt i de fall ett bidragsbeslut innebär att länsstyrelserna fördelar medel till sig själva. När det gäller bidragsbeslut enligt 9 § bidragsförordningen ska samtliga insändas till Riksantikvarieämbetet. Dessa beslut ska skickas fortlöpande.

Riksantikvarieämbetet kan komma att fatta nya beslut om överlåtelse av rätten att pröva frågor om bidrag till kulturmiljövård enligt kmv-anslaget för budgetåret 2012.

Riksantikvarieämbetet lägger in ramarna i Källa samtidigt med att detta beslut expedieras.

Ni är välkomna att kontakta Heléne Hyrefelt Dahlström och Eva Halfwordson för frågor om detta beslut. Heléne Hyrefelt Dahlström nås på tfn: 08-5191 8357 eller e-post helene.hyrefelt.dahlstrom@raa.se och Eva Halfwordson nås på tfn: 08-5191 8277 eller e-post eva.halfwordson@raa.se. För frågor om kunskapsunderlag 9 § hänvisas i första hand till Margareta Hasselmo som nås på tfn: 08-5191 8254 eller e-post margareta.hasselmo@raa.se.

För kontaktpersoner inom olika områden se bilaga 3.

Detta beslut har fattats av överantikvarien Knut Weibull efter föredragning av fastighetsekonomen Helene Hyrefelt Dahlström. Även avdelningschefen Birgitta Johansen, biträdande avdelningschefen Anita Bergenstråhle-Lind, enhetschefen Michael Frisk och handläggare Margareta Hasselmo har varit med vid den slutliga handläggningen.

Knut Weibull

Helene Hyrefelt Dahlström

Bilagor:

1. Fördelning av ramar till länsstyrelserna.
2. Specifikation av medel till kunskapsunderlag 9 §
3. Medel som behålls av Riksantikvarieämbetet. Omfattas inte av delegeringen.
4. Kontaktpersoner Riksantikvarieämbetet.

Kopia:
Kulturdepartementet
Riksrevisionen
Samtliga länmuseer
Stockholms stadsmuseum
Göteborgs stadsmuseum
Malmö museer
Länsmuseernas samarbetsråd